

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування

СТАТИСТИКА
СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузі знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітній рівень перший	<u>(бакалаврський)</u>
Освітні програми	Облік та бізнес-аналітика
Вид дисципліни	<u>базова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>

Івано-Франківськ
ПВНЗ Університет Короля Данила
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування

Протокол № 2 від 02.09.2020 р.

Розробник:

Гавадзин Н. О. доцент кафедри управління та адміністрування, кандидат економічних наук.

Контактний телефон	+380506615702
e-mail	nataliia.o.havadzyn@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	202
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2020-2021	02.09.2020	№2		

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Загальна інформація про дисципліну. На сучасному етапі розвитку економіки значення статистики стає дедалі важливішим. Статистика – одна з фундаментальних економічних наук, яку опановують студенти економічних спеціальностей. Статистичний інструментарій і методи статистики широко використовуються у практичній діяльності працівниками різноманітних підприємств, установ та організацій.

Як навчальна дисципліна, статистика забезпечує формування у фахівців економічної підготовки комплексу професійних знань щодо організації статистичних досліджень, а також навичок збору, оброблення, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних.

Оволодіння методами статистичного вимірювання і аналізу складних суспільно-економічних явищ і процесів є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних галузях національного господарства України.

Місце дисципліни в освітній програмі. Програма дисципліни передбачає вивчення статистичних досліджень як основного інструменту, що забезпечує функціонування концепції статистики; основних етапів статистичних досліджень; підходів, методів і засобів, що використовуються в статистичних дослідженнях; основних переваг і недоліків методів збирання, оброблення, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних та практичних навичок статистичного дослідження інформації та розробки макроекономічних прогнозів.

Цілі та зміст. Основними завданнями вивчення дисципліни «Статистика» є оволодіння знаннями та навиками: аналізу стану, структури та інтенсивності динаміки масових суспільних явищ і процесів; дослідження взаємозв'язків, закономірностей і тенденцій розвитку масових суспільних явищ і процесів; прогнозування змін статистичних показників в майбутньому; оцінювання потенціалу підприємства (галузі, регіону) та ефективності його використання; використання результатів статистичних досліджень для підвищення ефективності підприємницької діяльності. Основним завданням курсу «Статистика» є вміння формувати аналітичний висновок із поданої та дослідженої інформації.

Результати навчання та їх співвідношення із програмними результатами навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Облік та бізнес-аналітика» студенти розумітимуть місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств та володітимуть загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Статистика» є оволодіння компетентностями: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та

оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ІК	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	02. розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств 15. володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.
ЗК 1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	
ЗК 2	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
СК 1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	4	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	22 (в годинах)
	семінари, практичні	20 (в годинах)
	лабораторні	-
Самостійна робота		48 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен	30 (в годинах)

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Економічна теорія	Аналіз господарської діяльності
Мікроекономіка	Бізнес-аналітика
Макроекономіка	Фінанси підприємств
Вища математика для економістів	Звітність підприємств

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ І МЕТОДОЛОГІЧНА БАЗА СТАТИСТИКИ

Статистика як суспільна наука, поняття і завдання в умовах ринкової економіки. Предмет статистики, його специфіка і основні елементи. Основні категорії статистики. Метод статистики, його особливості. Етапи математичного дослідження. Зв'язок статистики з іншими дисциплінами.

ТЕМА 2. СТАТИСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Статистичне спостереження, його поняття, значення і завдання. План статистичного спостереження та його складові частини. Форми статистичного спостереження. Види статистичного спостереження. Способи статистичного спостереження.

ТЕМА 3. ЗВЕДЕННЯ І ГРУПУВАННЯ СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ

Статистичне зведення, його суть та завдання. Групування, його основні види і завдання статистичних групувань. Статистичні таблиці, їх зміст. Вимоги до побудови. Графічні зображення, їх суть і значення. Основні елементи графіків

ТЕМА 4. АБСОЛЮТНІ ТА ВІДНОСНІ ВЕЛИЧИНИ

Абсолютні величини, їх суть і види. Вимірники абсолютних величин. Відносні величини, їх суть і значення. Види відносних величин, методика їх визначення. Умови застосування відносних величин.

ТЕМА 5. СЕРЕДНІ ВЕЛИЧИНИ ТА ПОКАЗНИКИ ВАРІАЦІЇ

Середні величини, їх суть і значення. Умови застосування середніх величин. Види середніх величин. Мода, її поняття та методика розрахунку. Суть медіани та порядок її визначення. Варіація, її суть і значення. Показники варіації.

ТЕМА 6. РЯДИ ДИНАМІКИ

Ряди динаміки, їх поняття і види. Порядок обчислення середнього рівня динамічного ряду. Статистичні показники динамічних рядів. Середні динамічні показники, формули їх розрахунку

ТЕМА 7. ІНДЕКСИ

Індекси, їх суть і значення в економічному аналізі. Індивідуальні індекси. Форми зведених індексів, їх взаємозв'язок.

ТЕМА 8. СТАТИСТИКА ПРОДУКЦІЇ

Статистика продукції виробництва. Поняття «продукція» її «якість» та одиниці вимірювання. Статистичні показники послуг, їх розрахунок. Статистика товарообороту. Поняття «роздрібний товарооборот», його види і склад. Показники товарообороту та методика їх визначення. Статистика

товарних запасів. Статистичні показники товарних запасів, їх розрахунок. Поняття «оборотність товарних запасів», їх показники та розрахунок.

ТЕМА 9. СТАТИСТИКА ЧИСЕЛЬНОСТІ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ

Основні показники чисельності і складу працівників. Показники руху робочої сили. Поняття та визначення абсолютних показників фонду робочого часу. Відносні показники використання робочого часу. Показники продуктивності праці: виробіток і трудомісткість.

ТЕМА 10. СТАТИСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА

Основні та оборотні засоби підприємства, їх склад і характеристика. Основні показники ефективності використання основних засобів: фондодіддача, фондомісткість і фондоозброєність. Основні показники використання оборотних засобів. Статистика витрат та її завдання. Собівартість продукції. Витрати торговельних організацій. Витрати обігу. Узагальнюючі показники ефективності виробництва. Показники ефективності торговельної діяльності.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання	Поточне оцінювання
ІК	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	02. розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств	Обговорення ступеню засвоєння теорії та методології проблем; розгляд виробничих ситуацій, розв'язування задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань; тестове експрес-опитування
ЗК 1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	15. володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	
ЗК 2	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу		
СК 1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.		

Поточне оцінювання студента університету з навчальної дисципліни «Статистика» на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених семінарських, практичних чи лабораторних занять для того, щоб бути допущеними до екзамену

Критеріями оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Усі студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені семінарські, практичні чи лабораторні заняття.

Підсумковий контроль проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС. Питання, що виносяться на екзамен у вигляді тестів охоплюють програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей. Тривалість екзамену 20 хв, впродовж яких студенти мають дати відповідь на 30 питань: 20 – I рівня; 7 – II рівня і 3 – III рівня.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами тестування, дорівнює або перевищує 60.

Шкала оцінювання знань студентів: національна та ECTS

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 бали	2 «незадовільно»	F
1-34 бали	2 «неприйнятно»	FX

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Викладання навчальної дисципліни «Статистика» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання, а також у процесі безпосереднього ознайомлення з роботою установ та організацій, зокрема шляхом проведення наступних видів навчальних занять:

- *лекції* – на яких здійснюється обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певної теми (тем) чи розділу навчального предмету;
- *практичні, семінарські заняття* – на яких викладач здійснює опитування студентів з окремих теоретичних питань, передбачених темою навчального заняття, а також формує у студентів вміння і навички вирішувати ситуаційні завдання, пов'язані із питань комунікації в бізнес середовищі;
- *консультації* – на яких студенти отримують відповіді на конкретні запитання або пояснення складних питань, винесених на самостійне опрацювання та для виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- *самостійна робота* – виконується студентами у позааудиторний час за завданнями викладача та включає: підготовку до практичних занять; виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань; розгляд питань, винесених на самостійне опрацювання.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом:

- 1) *поточного контролю*, який проводиться у формі:
 - фронтального, індивідуального чи комбінованого опитування студентів на практичних заняттях;
 - контрольного тестування студентів та перевірки ситуаційних завдань;
 - оцінювання самостійної роботи та індивідуальних завдань студентів;
 - оцінювання виконаних завдань контрольної роботи у вигляді тестових завдань з множинним вибором та розв'язання задачі.
- 2) *підсумкового контролю*, який проводиться у формі екзамену. Такий контроль є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни та видом підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни

Підсумковий контроль з дисципліни «Статистика» проводиться у формі комп'ютерного тестування.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих студентом на навчальному занятті є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять проводиться згідно з графіку прийому відпрацювань затвердженого завідувачем кафедри. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані до початку сесії. Відпрацювання пропущених лекцій проводиться шляхом надання студентом конспекту або реферату за темою лекції. Відпрацювання семінарських занять проводиться у формі усної співбесіди з викладачем або

написання письмової роботи. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує результат в академічному журналі.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага та відповідальність.

Академічна доброчесність покликана боротися із: плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах; фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень; обманом, списуванням; використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, екзамен тощо); повторне проходження навчального курсу; відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Мармоза А. Т. Теорія статистики: підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 592 с.
2. Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 442 с.
3. Статистика підприємств: навчальний посібник/ Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З., Гальків Л. І., Прокопович-Павлюк. І. В. 2-ге вид., переробл. і доповн. К., Алерта, 2013. 560 с.
4. Елисеєва І. І. Статистика: Учебник для вузов. Питер, 2016. 368 с.
5. Долгова, В.Н., Медведева Т.Ю. Статистика: учебник и практикум для СПО. М.: Издательство Юрайт, 2016. 245 с.
6. Елисеєва, І.І. Статистика. М.:Издательство Проспект, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 20.08.2020р.)
2. Статистичний щорічник України: веб-сайт URL: <https://ukrstat.org> > [druk](#) > [publicat](#) > [kat_u](#) > [publ_u](#) (дата звернення: 20.08.2020р.)
3. Статистичний збірник «Статистичний щорічник України»: веб-сайт . URL: <https://ukrstat.org> > [druk](#) > [publicat](#) > [Arhiv_u](#) > [Arch_Ukr](#) (дата звернення: 20.08.2020р.)